

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA NR. 505 din data de 21.08.2019

Dosar nr: 85/2019

Petiția nr: 811/20.02.2019

Petent: .

Reclamați: Colegiul Romano-Catolic Sf. Iosif, ..

Obiect: petenta semnalează discriminarea fiului său în cadrul școlii pe care o urmează ca urmare a faptului că are un handicap cognitiv

I. Numele, domiciliul și sediul părților

I. 1. Numele și domiciliul petentului

1. .

I. 2. Numele, domiciliul procedural și sediul reclamațiilor

2. Colegiul Romano-Catolic Sf. Iosif, loc. București, șos. Olteniței nr. 3-7, sector 4

3. ..

II. Obiectul sesizării și descrierea presupusei fapte de discriminare

4. Petenta sesizează discriminarea fiului său în cadrul școlii pe care o urmează ca urmare a faptului că are un handicap cognitiv.

III. Procedura de citare

5. În temeiul art. 20, alin. 4 din **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată (în continuare **O.G. nr. 137/2000**), s-a îndeplinit procedura de citare.

6. Părțile au fost citate pentru data de 02.04.2019 (filele 8-10 din dosar) la sediul Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării (în continuare CNCD).

7. La audierea din 02.04.2019 părțile au fost absente.

8. S-a comunicat petentei punctul de vedere al primei părți reclamate, fiind solicitate concluzii scrise (fila 34 din dosar).

IV. Susținerile părților

Susținerile petentei

9. Prin petiția înregistrată la CNCD cu **nr. 811/20.02.2019** (filele 1-7 din dosar) petenta arată că este mama a doi copii, o fată de 21 de ani studentă la Universitatea din București – Facultatea de Limbi Străine și a unui băiat în vârstă de 8 ani, clasa I A la Colegiul Romano-Catolic Sf. Iosif din București. Petenta afirmă că a ales respectiva unitate de învățământ pe criteriul apropierii de domiciliu și a faptului că și fiica sa a absolvit aceeași unitate școlară.

10. Fiul petentei a avut încă de la începutul anului școlar 2017-2018 (clasa zero) ca învățator pe cea de-a doua parte reclamată. Petenta face precizarea că trecerea de la joacă la școală a fost o perioadă dificilă pentru fiul său și pe lângă această schimbare în viața lui, locație, colegi, cadre didactice, s-a suprapus și divorțul părinților, cât și întoarcerea în România după doi ani petrecuți în Norvegia. Problemele de natură emoțională și suferința prin care a fost nevoit să treacă l-au marcat, fiindu-i dificil să se integreze în noul colectiv. Totodată, diferența dintre sistemul educațional norvegian și cel românesc l-a afectat în mare măsură.

11. Petenta a constatat că atât cadrele didactice, cât și părinții l-au marginalizat, l-au denigrat, numindu-l în ședințele cu părinții “factorul problemă”. Petenta a solicitat ajutor specializat de la mai mulți psihologi din diferite clinici, iar în cele din urmă a ajuns la Budimex, Secția psihiatrie. Aici i s-a spus, la fel ca și de către doamnele psiholog, că problemele fiului său sunt cauzate de absența tatălui, atât fizic, cât și telefonic din viața lui. D-na doctor a recomandat terapie comportamentală, cât și încadrarea fiului petentei într-un grad de dizabilitate temporară, înscrierea lui într-un after-school și obținerea unui certificate de orientare școlară de la CMBRAE, deoarece fiul petentei are nevoie de un profesor itinerant în timpul programului școlar.

12. Petenta a depus efort fizic, material și emoțional să își ajute fiul să depășească situația, iar rezultatele terapiei și timpul petrecut în after-school au adus îmbunătățiri vizibile în comportamentul fiului petentei, în schimb atitudinea celor de la școală a lăsat de droit. Fiul petentei a fost așezat singur în ultima bancă în clasă în spatele unui stâlp, copiii au fost sfătuiți să stea departe de el catalogându-l “nebun”, “handicapat”, “copil problemă”, lucru care l-a făcut să nu-și mai dorească să meargă la școală, să plângă, să refuze să comunice și să își dorească să asimileze cunoștințe noi, văzând în colegii de clasă niște adversari care îl umileau, îl batjocureau de fiecare data când aveau prilejul.

13. Petenta arată că a primit un telefon de amenințare din partea unui părinte al unui coleg al fiului său (octombrie 2017), l-a găsit pe fiul său altă dată după terminarea programului cu capul spart (noiembrie 2017) deoarece fusese lovit de un alt coleg, iar doamna învățătoare nu l-a ascultat și nici nu l-a dus la cabinetul medical.

14. Petenta se simte marginalizată, nefiind invitată la evenimentele la care participau ceilalți colegi ai fiului ei. Cu ocazia unei excursii organizate în săptămâna “Școala Altfel” petenta a constatat că și alți colegi ai fiului său aveau un comportament asemănător sau chiar mai grav decât al lui.

15. Conducerea școlii a avut o atitudine discriminatorie, un dezinteres total față de nevoile fiului petentei, doamna director cerându-i petentei “dacă nu vă convine, luați-vă copilul și mergeți la o altă școală unde găsiți ceea ce este stipulat în lege”. În școală nu există o persoană care să ofere consiliere psihologică copiilor, deși există mai mulți elevi cu nevoi speciale educaționale în unitate.

16. La terminarea clasei 0 fiul petentei nu cunoștea cifrele și semnele grafice, dar la cursurile de limba arabă pe care le făcea în particular a reușit să-și însușească scrierea și citirea alfabetului arab. Începutul clasei I a fost dificil și atitudinea colegilor de clasă și a cadrelor didactice s-a înrăutățit. Fiul petentei nu a putut ține pasul cu ritmul colegilor lui, nu putea să lucreze temele primite acasă, neavând cunoștințele necesare.

17. Pe 23 septembrie 2018 petenta a hotărât spre binele fiului său să renunțe la locul de muncă pentru a se ocupa personal de acesta. Doamna învățătoare i-a spus petentei că nu poate să-i neglijeze pe ceilalți colegi ai fiului acesteia doar pentru că fiul ei are nevoi speciale și nici nu poate să facă o curricula adaptată așa cum se stipulează în lege.

18. A existat și un incident în timpul orei de sport, fiul petentei acuzând că domnul profesor l-a lovit cu pumnul în zona abdominală. Domnul profesor și doamna învățătoare au susținut că elevul minte, doar o colegă de clasă a confirmat varianta fiului petentei.

19. La consultația școlară din 22.01.2019 d-na învățătoare și-a exprimat nemulțumirea față de comportamentul și progresul fiului petentei, cerând schimbări majore în comportamentul acestuia, în caz contrar fiind nevoită ca pentru fiecare abatere să-l scadă cu câte un punct nota la purtare.

20. Petenta a solicitat audiență la Părintele Episcop și la d-na secretar de stat și a avut discuții și cu conducerea școlii, dar a fost criticată, jignită și sfătuită să aleagă altă școală.

21. Petenta s-a prezentat și în ziua de consultații în fața unei comisii în care s-au pus întrebări, s-a întocmit un proces-verbal în care s-a consemnat că fiul petentei a fost pus să spele cu mopul pe jos deoarece vărsase apă pe jos în baie, deși era epidemie de gripă, și petenta consideră că astfel s-a pus în pericol sănătatea copilului.

22. În data de 19 februarie 2019 a avut loc ședința cu părinții și când s-a prezentat incidental de la ora de sport discuția a degenerat în ceartă și jigniri la adresa petentei.

23. Petenta își manifestă dorința ca pe viitor fiul său să nu mai fie supus umilințelor, denigrărilor și marginalizării din partea conducerii școlii și a învățătorilor, și este conștientă că atât copiilor, cât și părinților acestora le va lua o perioadă mai lungă pentru a înțelege și a avea compasiune pentru un copil cu nevoi speciale.

Sușinerile primei părți reclamate

24. Prin punctul de vedere înregistrat la CNCD cu **nr. 1836/05.04.2019** (filele 11-14 din dosar) prima parte reclamată invocă excepția tardivității pentru faptele sesizate săvârșite cu mai mult de 1 an înainte de la data înregistrării petiției.

25. Partea reclamată precizează că schimbarea sistemului de învățământ și divorțul părinților nu reprezintă motive imputabile școlii. Fiul petentei a creat o serie de probleme și s-a adresat colegilor săi în termeni precum "Proștilor!", "Nebunilor!", "Sunteți handicapați!". Au fost situații în care colegii de clasă au fost mușcați, stânși de gât și bătuți de către fiul petentei. Diferitele abateri erau discutate și analizate individual în prezența părintelui elevului /elevilor implicați. Elevii s-au chinuit să mențină relații armonioase cu fiecare coleg, utilizând un limbaj adecvat școlii.

26. Partea reclamată menționează că petenta este într-o relație tensionată cu ceilalți părinți ai clasei deoarece minimalizează actele de violență ale fiului său la adresa celorlalți copii din clasă și îl încurajează pe copil să aibă o atitudine reprobabilă și/sau ostilă la adresa învățătoarei, a celorlalți profesori, dar și la adresa colegilor lui de clasă.

27. D-na învățătoare are o atitudine corectă față de toți elevii clasei și lucrează suplimentar atât cu cei care au nevoi speciale, dar și cu ceilalți elevi când întâmpină dificultăți. Este o persoană blândă, tolerantă, cu un comportament și o moralitate incontestabile, care nu-i jignește și nu-i bruschează sub nicio formă pe elevi sau pe părinți. Se consideră învinuită pe nedrept și hărțuită de către petentă. De altfel, telefoanele primite de la petentă în afara programului, la ore târzii, duc la concluzia că de dorește intimidarea învățătoarei.

28. În ceea ce privește poziția în bănci a elevilor, aceasta s-a efectuat prin rotație, astfel încât fiecare elev să fie poziționat în toate măsuțele clasei, să fie colegi de bancă (vecini) cu fiecare dintre copiii clasei pentru a se cunoaște mai bine și pentru o bună relaționare în cadrul grupului clasei.

29. La data de 01.02.2018 a fost depus la secretariat un memoriu ce a fost analizat în cadrul Consiliului de Administrație și i s-a răspuns prin adresa nr. 525/15.02.2018. Acuzele de marginalizare și denigrare a minorului sunt nejustificate.

30. Fiul petentei este încadrat cu cerințe educaționale speciale (CES) din 18 ianuarie 2018, motiv pentru care, de două ori pe săptămână, lucrează cu profesor itinerant.

31. În clasa pregătitoare, din cauza comportamentului nepotrivit al fiului petentei, i s-a recomandat mamei ca sora acestuia mai mare, absolventă a școlii, să participe la activitățile educaționale pentru ca integrarea elevului în colectivul clasei să se realizeze treptat.

32. Începând cu clasa I atitudinea elevului s-a mai ameliorat, acesta fiind încurajat în permanență, susținut de colegi și cadrele didactice, reușind să reducă numărul abaterilor disciplinare în comparație cu anul precedent. Mai există momente când jignește la modul general colegii, dar sunt mai rare astfel de ieșiri. Elevul este supravegheat în fiecare pauză, susținut în timpul fiecărei activități și ajutat mai mult decât ceilalți colegi. Are momente când ripostează, refuză să lucreze, dar încurajat și motivate reușește uneori să se mobilizeze, astfel încât în unele pause lucrează suplimentar.

33. În urma nenumăratelor abateri săvârșite de către elev s-ar fi putut diminua calificativul la purtare, dar nu s-a pus problema diminuării, deoarece după fiecare abatere disciplinară s-a încurajat posibilitatea remedierii comportamentului. Se poate observa acest lucru și prin progresul realizat.

34. Incidentul de la ora de sport a fost analizat la nivelul școlii și a reieșit că acuzele sunt nefondate. Petenta a depus la secretariatul școlii o adeseă prin care își retrace plângerea făcută domnului profesor de sport.

35. La finalul ședinței cu părinții din 19 februarie 2019 au existat schimburi de replici între petentă și tatăl unei eleve și deși d-na învățătoare a intervenit pentru aplanare, acest lucru nu s-a realizat.

36. Cu ocazia zilei de 1 martie, fiul petentei a oferit mărtișoare tuturor colegelor, cu excepția uneia afirmând că "mama mi-a spus să nu-i dau mărtișor", gest repetat și de 8 martie, când a oferit bomboane tuturor colegelor, mai puțin aceleiași colege, iar mama sa a menționat de fiecare data că: "Cred că a oferi flori și mărtișoare este la latitudinea fiecărui bărbat".

37. Partea reclamată menționează că în clase nu sunt acceptate denigrările și marginalizările. Fiecare elev este integrat în colectivul clasei și încurajat să participe la toate activitățile desfășurate împreună.

38. Petenta a făcut reclamații la diferite instituții, dar nu a stat de vorbă cu conducerea școlii și nu a depus memoriu în acest sens în anul școlar. A acuzat faptul că școala nu are profesor consilier școlar, nu are camera de liniște pentru copiii cu CES, că școala este supraaglomerată și

că profesorul de sprijin petrece prea puțin timp cu fiul său. I s-a răspuns că a fost cerut profesor consilier școlar în mai multe rânduri, dar nu s-a aprobat deocamdată, consilierea elevilor cu probleme asumându-și-o, până la rezolvarea situației, CMBRAE.

39. Profesorul de sprijin are 16 ore în normă/săptămână pe care trebuie să le împartă, în mod egal, la cei 15 elevi cu CES din unitate. În privința camerei de liniște, nu există spațiu. S-au făcut demersuri la Primăria sectorului 4 pentru o sală de sport, dar s-a primit răspuns negativ.

40. Partea reclamată arată că a pus întotdeauna, în toate acțiunile pe care le-a întreprins, pe primul plan interesul superior al copilului și nimeni nu s-ar gândi să prejudicieze în vreun fel un copil. În consecință, partea reclamată solicită să se constate că nu a existat nicio faptă de discriminare și să se respingă toate aspectele menționate ca neîntemeiate și nedovedite.

A depus la dosar înscrisuri (filele 15-33 din dosar).

V. Motivele de fapt și de drept

41. Colegiul director constată că petenta nu a depus probe nici la solicitare expresă. Partea reclamată neagă cele susținute de petentă și a depus probe la dosar în susținerea celor afirmate.

42. Se admite excepția de tardivitate privind faptele anterioare datei de 20.02.2018, având în vedere prevederile art. 20 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**, conform cărora „*persoana care se consideră discriminată poate sesiza Consiliul în termen de un an de la data săvârșirii faptei sau de la data la care putea să ia cunoștință de săvârșirea ei*”.

43. Art. 20 alin. 6 din **O.G. nr. 137/2000** prevede: „*Persoana interesată va prezenta fapte pe baza cărora poate fi prezumată existența unei discriminări directe sau indirecte, iar persoanei împotriva căreia s-a formulat sesizarea îi revine sarcina de a dovedi că nu a avut loc o încălcare a principiului egalității de tratament. În fața Colegiului director se poate invoca orice mijloc de probă, respectând regimul constituțional al drepturilor fundamentale, inclusiv înregistrări audio și video sau date statistice.*”

44. În consecință Colegiul director constată că faptele sesizate de petentă nu au fost probate.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR

HOTĂRĂȘTE:

1. Admite excepția de tardivitate privind faptele anterioare datei de 20.02.2018 conform art. 20 alin. 1 din **O.G. nr. 137/2000**
2. Faptele sesizate nu au fost probate conform art. 20 alin. 6 din **O.G. nr. 137/2000**;
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii: —

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ**.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

HALLER ISTVÁN – Membru

LAZĂR MARIA – Membru

POPA CLAUDIA SORINA – Membru

SANDU TATIANA VERONICA – Membru

Data redactării: 22.08.2019

Motivată: A.S., Haller István

Tehnoredactată: A.S.

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.